

Fővárosi Ítéltábla
9.Pf.20.809/2015/4/II.

A Fővárosi Ítéltábla a Hódy és Társai Ügyvédi Iroda (**felperesi jogi képviselő címe**, ügyintéző: dr. Hódy Gábor Pál ügyvéd) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Kiss Tibor Zoltán ügyvéd (**alperesi képviselő címe**) által képviselt **alperes neve (alperes címe)** alperes ellen **közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése** iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. április 21. napján kelt 2.P.20.139/2014/28. számú ítélete ellen a felperes 30., míg az alperes 32. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 20.000 (húszezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 1.777.100 (egymillió-hétszázhetvenhétezer-száz) forint fellebbezési illetéket. Az alperes fellebbezésének az illetékét az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság 2013. november 13-i végzésében a jogerős ítéletet, valamint a Fővárosi Törvényszék 2.P.20.876/2011/7. számú ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A felülvizsgálat eljárási költségét külön-külön 400.000 forintban állapította meg. A Kúria álláspontja szerint a kereset érdemi elbírálása jogszabálysértő módon elmaradt, ezért azt az elsőfokú bíróságnak a szükséges bizonyítás lefolytatását követően a megismételt elsőfokú eljárásban kell megtennie.

A felperes keresete alapjául előadta, hogy az alperes kisajátítást elrendelő határozatát a bíróság jogerős ítéletével hatályon kívül helyezte, ennek ellenére az ingatlant a kisajátítást kérő tartja birtokban. Emiatt pedig őt jelentős kár érte. A megismételt eljárás során leszállított keresetében az alperes által okozott kárát 2006. november 17. és 2010. augusztus 13. között 20.305.616 forintban jelölte meg, amely az ingatlan hasznosításának elvesztése miatti elmaradt haszon összege. E követelését a Ket. 50. §-ának megsértésére alapította. További 1.908.493 forint megfizetését azért kérte, mert az alperes 2010. augusztus 13. és 2010. december 20. között a Ket. 33. §-ában előírt ügyintézési határidőt túllépte, és ezzel neki további, elmaradt haszonban és ügyvédi költségben (100.000 forint) jelentkező kárt okozott.

Az alperes ellenkérelme elsődlegesen a per megszüntetésére, ennek hiányában a kereset elutasítására irányult. A kereset jogalapját és összegét egyaránt vitatta.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította. Elutasította továbbá az alperes permegszüntetés iránti kérelmét is. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.000.000 forint perköltséget. Kötelezte a felperest arra is, hogy fizessen meg a Magyar Állam javára az adóhivatal külön felhívására 785.400 forint eljárási illetéket.

Ítéletének indokolása szerint a felperes állított kára csak abban az esetben keletkezhett, ha rendelkezett az ingatlan használatát és hasznosítását magába foglaló tulajdonjogával. Rögzítette, hogy az 1976. évi 24. tvr. (Kstvr.) 6. §-a szerint az önkormányzat a kisajátítási határozat jogerőre emelkedésével az ingatlan tehermentes tulajdonjogát megszerzi. A 22. § értelmében a kisajátított ingatlant a jogerős kisajátítási határozatban megjelölt időpontban kell birtokba adni. Az önkormányzat tulajdonszerzése tehát a 2006. szeptember 25-i határozattal bekövetkezett, a végrehajtásra a keresetindításnak nem volt halasztó hatálya. Mivel a felperes ezt követően már nem volt tulajdonos, így nem lehetett a használati díj elmaradásából kára sem. Kár hiányában pedig az alperes kártérítési felelőssége nem állhatott fenn. Alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy a kisajátítást elrendelő határozat teljes hatályon kívül helyezésével ismét az ingatlan tulajdonosává vált. Az 1952. évi III. törvény (Pp.) 339. §-ának (1) és (2) bekezdés a)-q) pontja értelmében a közigazgatási bíróság nem hozhatott megváltoztató határozatot. Az eljárásjogi rendelkezések alapján csak a határozat hatályon kívül helyezését rendelhette el. A határozat indokolásában azonban egyértelműen rögzítette, hogy a kisajátítás jogalapja fennáll, bizonyítási eljárást csak a kártalanítás összegére kell lefolytatni. A 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 111. § (3) bekezdése alapján a hatóságot a közigazgatási bíróság határozatának rendelkező része és indokolása egyaránt köti. A teljes, azonnali és feltétlen kártalanítás elve pedig azért nem sérült, mert a felperes a megállapított 86.240.000 forint kártalanítást megkapta. Ezt meghaladóan a felperesnek csak kamat járhatott volna. Az elsőfokú bíróság idézte a Ket. 32. §-ának (1)-(2) bekezdését, a (3) bekezdés a) és b) pontját, valamint a (8) bekezdését, a 33. § (1), (3) és (5), valamint az 50. § (1) bekezdést. Rámutatott, hogy a Fővárosi Bíróság 14.K.35351/2006. ítélete alapján az alperesnek először a korlátozási kártalanítási eljárást kellett lefolytatnia, és annak eredményétől függően kellett lefolytatni a megismételt kisajátítási eljárást. Ezért az eljárás felfüggesztése okszerűen és a jogszabályoknak megfelelően történt. A bíróság az alperes védekezését abban is alaposnak tartotta, hogy a közigazgatási iratok 2010 decemberében érkeztek vissza a közigazgatási bíróságtól, ezek nélkül pedig a megismételt eljárásban érdemi döntést nem hozhatott. Álláspontja szerint azonban mindez nem releváns, mivel a korlátozási kártalanítási eljárásban a felperes kérelme jogerősen elutasításra került, ezért a határidőmulasztás ellenére sem érhetett kár a felperest. A jogerős határozattal szembeni keresetet pedig a bíróság elutasította. Alaptalan volt a 100.000 forint többlet ügyvédi munkadíj iránti követelés is, ugyanis a szolgáltatott bizonyítékok alapján nem volt megállapítható, hogy a késedelem okozott-e többlet ügyvédi tevékenységet a felperesnek.

A felperes a fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és az alperes kereseti kérelmének megfelelő marasztalását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

Hibásnak tartotta az elsőfokú bíróság azon érvelését, hogy egy hatályon kívül helyezett kisajátítási határozat alapján a kisajátítást kérő tulajdonjoga fennmaradhatott. Tévesen hivatkozott az elsőfokú bíróság a Pp. 339. §-ának (2) bekezdésére is, ugyanis a jogvita szempontjából hatályos rendelkezés az eljáró bíróságnak kifejezett lehetőséget adott a kisajátítási határozat megváltoztatására, ezzel szemben a bíróság a kisajátítási határozatot teljes egészében hatályon kívül helyezte. A részleges hatályon kívül helyezést egyébként mind a kisajátításról szóló jogszabályok, mind az Alkotmány,

mind az Alaptörvény tiltja, mivel ezen technikával elválik egymástól a tulajdonelvonás és a kártalanítás, amelynek egyidejűsége nélkül a tulajdonhoz való alkotmányos jog sérül. Álláspontja szerint a perben bizonyította, hogy a közigazgatási eljárásban ügyvédi képvisellel rendelkezett és jogi képviselője az eljárási határidő lejárta miatt 2010. október 8-án már beadványt intézett az alpereshez. A megismételt eljárásban az ügyintézési határidő az ítélet visszaérkezésétől megkezdődött, az eljárás elhúzódásának törvényes indoka nem volt. Az alperes az eljárást nem függesztette fel, ehelyett az ügy aktáját osztályai között tologatta, és csak az általa kezdeményezett törvényességi felügyeleti eljárás hatására foglalkozott érdemben az üggyel. Az iratanyag visszaküldésének pedig a kártalanítási ügyben valóban nem volt relevanciája. Álláspontja szerint mind az őt ért kár, mind az alperes jogellenes magatartása megállapítható.

Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet perköltség viselésére vonatkozó rendelkezésének hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a pertárgyértéket helytelenül határozta meg, mivel az, egyetlen kereseti kérelemként megjelölt marasztalási összegnek sem felelt meg. Másfelől pedig a jogtanácsosi munkadíjat indokolatlanul mérsékelte. Az alperesi jogi képviselő az ügy bonyolultságához mérten a szükséges teendőket kimerítően és határidőben ellátta, bele értve a felperes anyag perbeli előkészítő munkája miatti bonyolult többletfeladatokat is, valamint jelentős számú tárgyaláson részt vett. Két további per aktáját és a felperes által csatolt magánszakvéleményt is áttanulmányozta, azokra nyilatkozott. Álláspontja szerint a munkadíj mérséklésének feltételei nem álltak fenn, figyelembe véve azt is, hogy a mérlegelés során a jogszabályban megállapított tételt kell középértéknek tekinteni, és azt felemelni, vagy leszállítani csak az átlagoshoz képest lényegesen eltérő körülmények esetén, megfelelő indokolással lehet.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet alperes által fellebbezett részének a helybenhagyására irányult. Arra hivatkozott, hogy az őt éve tartó perben az első három év mindenképp az alperes terhére értékelendő, mert az alperes érdemi védekezésében vitatta, hogy a sérelmes határozatot hozó közigazgatási szerv jogutódja.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt a Pp. 228. § (4) bekezdése szerint fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért az elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság egészében bírálta felül.

A felperes és az alperes fellebbezése egyaránt alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a Kúria hatályon kívül helyező végzésének megfelelően a közigazgatási eljárások iratait beszerezte, a bizonyítási eljárást a per eldöntéséhez szükséges mértékben lefolytatta. A tényállást a bizonyítási eljárásnak megfelelően, helyesen állapította meg, és az irányadó jogszabályok megfelelő alkalmazásával helytálló érdemi döntést hozott. A másodfokú bíróság az érdemi döntés indokaival is egyetértett, ezért azokra megismétlésük nélkül, a Pp. 254. §-ának (3) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján csupán visszautal. A Fővárosi Ítéletábla csak a fellebbezésre tekintettel emeli ki a következőket.

A kisajátításról szóló határozat jogerőre emelkedésével - kézbesítésével - a perbeli ingatlan tulajdonjoga a kisajátítást kérőre átszállt, azzal a felperes már nem rendelkezett (Kstvr. 6. §). A tulajdonjog elvonásával a felperes annak részjogosítványát, a hasznosítás jogát is elvesztette. E jog nélkül pedig használati díjat mint elmaradt vagyoni előnyt nem követelhetett. A Fővárosi Ítéletábla rámutat arra, hogy a Fővárosi Bíróság a kisajátítási perben hozott 14.K.35.351/2006/26. számú jogerős ítéletében megállapította, hogy a kisajátítás jogalapja fennállt. A kártérítési per polgári

bírósága a másik jogágban hozott döntés megalapozottságának ellenőrzésére nem jogosult, a felperes által a Ket. 50. §-ára alapított jogsértés körében a közigazgatási bíróság döntését nem bírálhatja felül. A jogerős ítélet szerint pedig az alperes a kisajátítás, így a tulajdonjog-elvonás körében a jogszabályoknak megfelelően járt el.

A polgári bíróság ezért a kártérítés alapvető feltételei között előírt jogellenesség és a bekövetkezett kár hiánya folytán (Ptk. 339. §-ának (1) bekezdés) az alperest a felperes tulajdonjogának elvonása miatt kártérítésre nem kötelezhette. A felperest használati díj (elmaradt vagyoni előny) a keresetében megjelölt egyik időszakban sem illette meg.

A felperes a tulajdonjogának elvonásáért kártalanítást kapott. Az alperes határozatát hatályon kívül helyező ítélet szerint a megismételt eljárásban kizárólag az vizsgálható, hogy a felperes további kártalanítási összegre jogosult-e. Az elsőfokú bíróság mindezekből helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a megismételt eljárás eredményétől függően, amennyiben a teljesség és az egyidejűség elve sérelmet szenvedett, a felperes csakis pénzösszeg késedelmes kifizetése miatt érvényesíthetne igényt. A kiegészített bizonyítási eljárás alapján azonban az is megállapítást nyert, hogy a felperes alaptalanul hivatkozott a kártalanítás összege körében a kisajátított ingatlan beépíthetőségére (Fővárosi Törvényszék 10.K.30.427/2012/6. számú jogerős ítélete).

Egyetértett a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bírósággal abban is, hogy a felperes által szolgáltatott okiratok nem bizonyították azt a kereseti tényállítást, hogy a 100.000 forint ügyvédi munkadíj az alperes 2010. augusztus 13. és 2010. december 20. közötti, állított ügyintézési késedelmével okozati összefüggésben merült fel. A bizonyítatlanság következményei a felperes terhére estek, ezért a kereseti kérelme ebben a körben sem volt teljesíthető (Pp. 164. § (1), 3. § (3) bekezdés).

Az alperes fellebbezése tartalma szerint perköltségének felemelésére irányult. Az abban kifejtett érvelés alapvetően helytálló volt. A perköltség megállapítása során azonban nem kizárólag a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésében és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ában meghatározott rendelkezések az irányadók. A Pp. 80. §-ának (2) bekezdése szerint az a fél, aki valamely eljárásával felesleges költséget okoz, az ebből származó költségeinek megtérítését pernyertessége esetén sem igényelheti, illetőleg az ellenfél ebből eredő költségeinek megtérítésére a per eldöntésére való tekintet nélkül kötelezhető. Az alapeljárásban az alperes állította, hogy a perben támadott határozatot hozó közigazgatási szervnek nem jogutódja. Állításának valótlanúsága mind a másodfokú, mind a felülvizsgálati eljárás során bebizonyosodott. A pernek a valótlan állításhoz kapcsolódó részére tehát az alperest jogtanácsosi munkadíj nem illeti meg, illetőleg e körben a felperes jogi képviselővel felmerült ügyvédi munkadíj megfizetésére köteles. A Fővárosi Ítéltábla az alperesi jogi képviselő tárgyaláson való jelenlétével, beadványok készítésével és az iratanyag áttanulmányozásával kapcsolatos munkáját értékelve azonban a valótlan állításával okozott felesleges költségeket is figyelembe véve, azok pontos összegének megállapíthatatlansága folytán, mérlegeléssel az alperesnek járó jogtanácsosi munkadíjat az elsőfokú bíróság ítéletével egyezően 600.000 forintban ítélte megalapozottnak.

Az elsőfokú bíróság az eljárás lényeges szabályait nem sértette meg, a bizonyítási eljárást a jogvita elbírálásához szükséges körben lefolytatta, ezért az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének sem a Pp. 252. § (2), sem a (3) bekezdése alapján nem volt helye.

A Fővárosi Ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes és az alperes fellebbezése egyaránt sikertelen volt, fellebbezési ellenkérelmet azonban csak a felperes terjesztett elő, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. §-a és a 78. § (1) bekezdése alapján e körben az alperest kötelezte a felperes ügyvédi képviselővel felmerült másodfokú perköltség megfizetésére. A felperest képviselő ügyvéd munkadíját a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (5) bekezdése alapján - a (6) bekezdésre figyelemmel az elvégzett munkával arányban álló összegben - állapította meg. A felperes illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett fellebbezési illeték megfizetéséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett, az alperes illetékmentességére tekintettel le nem rótt fellebbezési illetéket a rendelet 14. §-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2015. november 26.

. Hóbl Katalin s.k.
a tanács elnöke

Egriné dr. Salamon Emma s.k.
előadó bíró

Dr. Bleier Judit s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: